

NISS | Nordisk Info
Sønderjylland/Sydslesvig

Nordisk Info
Sønderjylland/Sydslesvig
Årsberetning
2018

Indholdsfortegnelse

Ledelsesberetning	2
1 Nøgletal.....	3
2 Publikumstal 2018.....	4
3 Informationsvirksomhed.....	6
4 Projekter og aktiviteter.....	8
Udstillinger: Sprog i Norden.....	8
Nominerede nordiske forfattere	8
Biffen	8
Klimaforandringer i Arktis.....	10
Rejsen til samernes land.....	10
Nordiske Naboer i skolen	10
FN-Børnerettigheder.....	11
Nordspor workshop	11
Nordspor udstillinger	11
5 Styring og organisation	12
6 Partnere og Fonde i 2018.....	14

Ledelsesberetning

Nordisk Info i Sønderjylland/ Sydslesvig har til formål at informere om det **nordiske samarbejde** og de nordiske landes **kultur og samfund**. I 2018 kunne publikum opleve foredrag, konferencer, udstillinger samt at der blev gennemført forskellige workshops med elever med fokus på både sprog, ungdomskultur og børnenes rolle i Norden.

Mens de nordiske sprog har været et særemne i 2017/2018, har Nordisk Info fra efteråret 2018 sat fokus på FN's børnerettigheder og børne- og ungdomsperspektivet i samfundet. Erfaringerne med skoleprojekterne har været meget positive, og strategien skal videreføres i de kommende år.

Gennem sine skoleprojekter med dansk/tyske mindretalsskoler har Nordisk Info kunnet bidrage til kulturarbejdet i grænseområdet og samtidigt arbejde med nordiske temaer.

Det kulturprojekt, som blev gennemført i Nordnorge, og et længere arbejdsophold af lederen i Sverige har derudover styrket Nordisk Infos nordiske netværk. Nordisk Info ønsker altid at udvide og styrke sit netværk og prøver gennem samarbejde at udnytte ressourcerne bedst muligt.

Kulturarbejdet med kunstudstillinger, forfatterlæsninger og foredrag er fortsat en del af programmet.

Med udgangen af 2018 stoppede Svend Kohrt som formand for Nordisk Info efter mange begivenhedsrige år. Han var med til oprettelsen af kontoret og har været en utrættelig kraft, der har smittet med sin store passion for det nordiske samarbejde. Han fortsætter som menigt medlem af bestyrelsen. Den 1. januar 2019 har Anke Sporendonk overtaget formandsstolen efter Svend Kohrt hos Nordisk Info.

Altafjord, Nordnorge. (foto: E. Ritter)

1 Nøgletal

Aktiviteter på programmet

I 2018 havde Nordisk Info 34 forskellige aktiviteter fordelt over hele året. Programmet kunne bl.a. byde på udstillinger, workshops med elever fra skoler i grænselandet, et projekt med workshops og udstillinger i Nordnorge, et forfattermøde med to nordiske forfattere, to foredrag om nordiske emner og som altid filmklubben *Biffen*.

Der var 19 begivenheder i Flensborg, inkl. filmklubben *Biffen*, 8 aktiviteter i det øvrige Sydslesvig, 13 arrangementer i Sønderjylland og 3 aktiviteter i det øvrige Norden. De tre videomøder, som var del af skoleprojektet i grænseregionen, foregik parallelt på skoler i hhv. Sønderjylland og Sydslesvig/ Flensborg).

På grund af 3 udstillinger, heraf to på større udendørsfestivaler, er det ikke muligt dokumentere eksakte publikumstal for 2018. Der blev talt over 2.000 deltagere eller besøgende. Hertil må der lægges publikum fra de to udendørs festivaler.

Nøgletal fra regnskabet

I 2018 kunne vi få ekstern finansiering for 2 skoleprojekter i grænselandet og havde desuden det flerårige nordiske projekt, hvormed vi kunne få dækket en del af vores lønudgifter. Vi takker for støtte af vores projektpartnere og de fonde, som er listet på side 14.

Regnskabet viser, at vores samlede indtægter i 2018 lå på 187.262 €. Årets resultat bliver dermed 12.260 €.

Nordisk Råds 70. session i Oslo 2018. (foto: E. Ritter)

2 Publikumstal 2018

Oversigt over aktiviteter, steder og publikumstal for Nordisk Infos arrangementer og projekter i 2018. Nordisk Info havde 34 begivenheder fordelt over hele året.

Projekt/Aktivitet	Dato 2018	Sted	Publikumstal
Januar			
Åbning af udstilling NORDSPOR	23.01.	Flensborg Bibliotek, Flensborg	35
Udstilling NORDSPOR	23.01.-17.02.	Flensborg Bibliotek, Flensborg	> 500
Februar			
Foredrag/konference: Klimaforandringer og fangersamfundet i Thule	07.02.	Flensborg Bibliotek, Flensborg	25
Workshops Nordiske Naboer	20.-23.02.	3 x på Bov Bibliotek, Padborg	82
Marts			
Workshops Nordiske Naboer	20.-23.03.	3 x på Flensborg Bibliotek	95
Juni			
Workshop: NORDSPOR	11.-15.06.	Alta Videregående Skole; Alta (Norge)	ca. 100
Udstilling Sprog i Norden	28.06-01.07.	Maritim havnefest AHØJ, Flensborg	ukendt
August			
Videomøder FN Børnerettigheder	27.08.	Sdr. Brarup Danske Skole/Dt. Schule Sonderborg	47
	28.08.	Sørup Danske Skole/Dt. Schule Hadersleben	43
September			
Videomøder FN Børnerettigheder	13.09.	Gustav-Johannsen-Skole Flensburg/Ludwig-Andresen- Schule Tondern	45
	17.09.	Nibøl Danske Skole/ Förde-Schule Gravenstein	33
Udstilling Sprog i Norden	30.08.-16.09.	NORDEN festival, Slesvig	ukendt
Workshops FN Børnerettigheder	03.-04.09.	Sørup Danske Skole/Dt. Schule Hadersleben	43
	05.-06.09.	Sdr. Brarup Danske Skole/Dt. Schule Sonderborg	47
	17.-18.09.	Gustav-Johannsen-Skole Flensburg/Ludwig-Andresen- Schule	45

Workshops FN Børnerettigheder	19.-20.09.	Tøndern Nibøl Danske Skole/Förde-Schule Gravenstein	33
Oktober-december			
Workshops FN Børnerettigheder	01.-02.10.	Kaj-Munk-Skolen Kappeln/Förde- Schule Gravenstein	36
Forfattermøde: 2 Nominerede nordiske forfattere	03.10.	Sønderborg Bibliotek; Sønderborg	45
Åbning af udstilling NORDSPOR	11.10.	Alta Museum; Alta (Norge)	30
Udstilling NORDSPOR	12.10.-14.12.	Alta Museum; Alta (Norge)	3 894*
Foredrag/seminar: Rejsen til Samernes land	27.10.	Flensborghus; Flensborg	50
2018			
Biffen	9 x i 2018	Flensborghus; Flensborg	651

* på Alta Museum i udstillingsperioden.

3 Informationsvirksomhed

Nordisk samarbejde

Nordisk Info modtager og formidler information om det nordiske samarbejde, som kanaliseres gennem Nordisk Råd/Nordisk Ministerråd (NMR).

Nordisk Info deltager i styrelsesmøderne i Foreningen Norden i Sydslesvig og i kredsmøderne i Foreningen Norden i Sønderjylland. Lokalkredsene informeres løbende om arbejdet på Nordisk Info. Nordisk Info henvender sig også til den brede offentlighed i Sydslesvig.

Nordisk Info deltog i

- NMR Kommunikationsseminaret i Helsingfors i Finland i maj 2018
- Nordisk Råds Session i Oslo i november 2018

Nordisk Netværksarbejde

Fra april til juni 2018 var lederen af Nordisk Info gæst på Linnéuniversitetet i Växjö, Sverige. Formålet med opholdet var at styrke Nordisk Infos nordiske netværk og faglige kompetencer. Resultatet blev en samarbejdsaftale, som går ud på at iværksætte fælles projekter, at udveksle ekspertise og at holde kontakt via gensidige besøg. Allerede i september var lederen igen på besøg i Växjö for at holde et seminar.

I november deltog lederen af Nordisk Info i en konference, som var arrangeret af Nordspråk, som er et netværk for lærere (og andre interesserede), der underviser i et nordisk sprog som modersmål og som fremmedsprog. Konferencen fandt sted på Schæffergården i København. I 2018 havde emnet for konferencen været *Det nordiske klasseværelse*. Også her kunne der knyttes nye nordiske kontakter og mødes tidligere bekendte og projektpartnere.

Hjemmeside/Facebook

Nordisk Info har hjemmesideadressen **www.nordisk-info.de** samt en facebookside med adressen **/nordisk.info**. På hjemmesiden kan man finde nyhedsindslag, en kalender med nordiske aktiviteter og informationer om Nordisk Infos egne projekter samt om det nordiske samarbejde og nordiske støtteordninger. Tilmeldingen til Nordisk Infos nyhedsbrev sker ligeledes via hjemmesiden.

Medier

Der er god kontakt til pressen i landsdelen og regionen, især *Flensborg Avis* og *Jyske Vestkysten*. Der berettes løbende om Nordisk Infos aktiviteter. Desuden har Nordisk Info været i lokale nordiske aviser i forbindelse med projektet Nordspor (bl.a. i Alta, Norge). Der blev afholdt pressemøder og blev sendt pressemeddelelser til landsdækkende aviser og lokalaviser.

Information om nordiske fonde

Kontoret fungerer tillige som såkaldt fondsfilial, hvor grupper, foreninger og skoler fra lokalområdet kan henvende sig og hente information om nordiske fonde. På hjemmesiden findes aktuelle informationer om nordiske fonde og ansøgningsfrister.

Regionalt netværksarbejde

Regionskontoret Region Sønderjylland-Schleswig i Bov har en arbejdsgruppe og et grænseoverskridende netværksarbejde: „Sprog og interkulturel forståelse“. Der er tale om et samtaleforum, hvor en række faggrupper fra undervisnings- og kulturområdet mødes fra begge sider af grænsen og informerer hinanden om forskellige projekter og arbejdsområder. Som udgangspunkt for samtalerne, der finder sted 4 – 6 gange om året, er der oftest indkaldt en foredragsholder, hvis indlæg danner basis for den efterfølgende diskussion.

Eva Ritter deltager i møderne. I 2018 har hun haft mulighed for at fremlægge Nordisk Infos erfaringer og resultater fra det grænseoverskridende projekt ”Nordiske Naboer” (2017/18).

Foredrag og artikler

Nordisk Info ønsker at øge kendskabet til kontorets arbejde, Sydslesvig og det danske mindretal - også uden for grænseregionen. Dette sker bl.a. ved foredrag eller taler om kontorets arbejde og nordiske emner, som lederen holder i forskellige anledninger. Som regel skrives der også kronikker og artikler med nordiske temaer - overvejende til *Flensborg Avis*, *Grænsen* og *Norden Nu*.

I Foreningen Norden Forbunds tidsskrift *Norden Nu* har Nordisk Info i juni 2018 udgivet en to-siders artikel om projektet ”Nordiske Naboer”.

Designudstilling i kunsthallen i Växjö, Sverige. (foto: E. Ritter)

4 Projekter og aktiviteter

Nordiske kulturarrangementer

Udstillinger: Sprog i Norden

Både på den **maritime havnefest AHØJ** i Flensborg sidst i juni og på **NORDEN – the Nordic Art Festival i Slesvig** i begyndelsen af september har Nordisk Info præsenteret en udstilling om otte af de sprog, som tales i Norden. Publikum kunne læse om fakta og eksportord, sprogenes særlige egenskaber og deres familiære relationer. Infoplakaterne var både på dansk og på tysk. Udstillingen var del af Nordisk Infos arbejde med nabosprog og sprogforståelse i de nordiske lande.

På AHØJ kunne publikum desuden se forestillingen *Norden Rundt*, som har været en del af skoleprojektet *Nordiske Naboer*. Forestillingen blev vist fire gange.

Nominerede nordiske forfattere

Den 3. oktober inviterede Nordisk Info sammen med og Biblioteket Sønderborg og Foreningen Norden i Sønderborg/ Gråsten til en forfatteraften med to nominerede forfattere til Nordisk Råds litteraturpris 2018. På Biblioteket Sønderborg kunne publikum møde islandske Auður Ava Olafsdóttir, der blev nomineret for sin roman *Ör (Ar)*, og danske Caroline Albertine Minor, som fortalte om sin novellesamling *Velsignelser*. Moderator for Auður Ava var den prisbelønnede oversætter Kim Lembek.

Inden forfattermødet var der mulighed for at deltage i en rundvisning på det nye kulturhus i Sønderborg. Arrangementet var del af programmet for litteraturfestival *Ord fra Nord*, arrangeret af DCBIB.

Nordisk Infos udstilling *Sprog i Norden* på havnefesten AHØJ i Flensborg. (foto: E. Ritter).

Biffen

Nordisk Info var også i 2018 med i arbejdsgruppen bag den flensborgske filmklub "Biffen". I 2018 var 5 danske og 3 andre nordiske film på programmet, som blev vist på Flensborghus, ligesom en udenlandsk filmperle. Der er stor interesse for disse filmaftener. Filmene vises altid på originalsprogene og underteksterne er på dansk. Dertil kommer, at arbejdsgruppen har gode erfaringer med at give en kort introduktion forud for filmvisningen - ligesom oste- og vinbuffeten er populær.

Nordisk Info stod for introduktionen til den svensk/norsk/danske film *Sameblod* og den dansk/islandske film *Vinterbrødre*.

I alt har der i 2018 været et publikumstal på 651, altså ca. 70 i gennemsnit. Følgende film har været vist:

Forår:

- Januar: *Du forsvinder*, DK 2017, Instruktør: Peter Schønau Fog. (publikum: 69)

Februar: *Således også på jorden*, SE 2015, Instruktør: Kay Pollak (publikum: 92)

- Marts: *Sameblod*, SE 2016, Instruktør: Amanda Kernell (publikum 80)
- April: *Gud taler ud*, DK 2017, Instruktør: Henrik Ruben Genz (publikum: 62)
- Maj: *The finest hour*, England 2016, Instruktør: Lone Scherfig (publikum: 65)

Efterår:

- September: *The Square*, SE 2017, Instruktør: Ruben Österlund (publikum: 53)
- Oktober: *En frygtelig kvinde*, DK 2017, Instruktør: Christian Tafdrup (publikum: 80)
- November: *Vinterbrødre*, DK 2017, Instruktør: Hlynur Pálmason (publikum: 70)
- December: *Så længe jeg lever*, DK 2018, Instruktør: Ole Bornedal (publikum: 80)

Islandske Auður Ava Óafsdóttir og danske Caroline Albertine Minor på forfatteraftenen i Sønderborg. (foto: E. Ritter)

Nordiske foredrag og konferencer

Klimaforandringer i Arktis

Den 7. februar 2018 havde Nordisk Info i samarbejde med Foreningen Norden i Sydslesvig og SSW inviteret til et foredrag og en diskussion om klimaforandringer og fangersamfundet i det arktiske Thule. Foredragsholderne var Prof. Kirsten Hastrup fra Københavns Universitet og Glenn Dierking fra SSWs byrådsgruppe. Emnet blev diskuteret efter foredragene.

Rejsen til samernes land

Den 27. oktober fulgte et foredrag om samernes historie og levevis af lektor Sally Andersson fra Aarhus Universitet. Foredraget blev holdt i forbindelse med et informationsmøde om den planlagte rejse til samernes vintermarked i Jokmok, som Foreningen Norden i Sydslesvig skulle gennemføre i februar 2019. Arrangementet var et samarbejde med Foreningen Norden i Sydslesvig.

Skoleprojekter

Nordiske Naboer i skolen

Nordisk Info gennemfører i 2017/18 et skoleprojekt med 4.-6. klasses elever fra danske og tyske mindretalsskoler i grænseregionen. Projektet byder på et kunstnerisk, kreativt undervisningsforløb, hvor eleverne er sammen på tværs af sproglige og kulturelle grænser. De bliver sat i en nordisk kontekst, hører nordiske sprog og får mere viden om de nordiske nabolande.

I 2018 blev der gennemført 6 yderligere workshops. I februar på Bov Bibliotek og i marts på Flensborg Bibliotek. I et undervisningsforløb mødtes mindretalsskoler fra hhv. det tyske og det danske mindretal for at se forestillingen *Norden Rundt* med teaterpædagog Helena Berglund og sanger Anna Kruse. Bagefter deltog eleverne i en workshop, hvor der blev arbejdet med bevægelse og enkle iscenesættelser på tværs af klasserne, baseret på ord, fraser og begreber fra forskellige nordiske sprog. I arbejdet blev

Skoleprojektet om FN Børnerettigheder med Helena Berglund.
(foto: E. Ritter)

der kigget på, hvad der er af ligheder og forskelle i de nordiske lande. Eleverne kunne selv give deres bud på, hvordan de ser på de nordiske naboer - set fra deres kulturelle baggrund. Projektet er et Interreg projekt i samarbejde med Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V., Deutscher Schul- und Sprachverein, Aabenraa Bibliotekerne og Dansk Centralbibliotek.

FN-Børnerettigheder

I efteråret 2018 har Nordisk Info gennemført endnu et grænseoverskridende skoleprojekt til elever mellem 9 og 12 år. Teaterpædagog Helena Berglund (fra Nordisk Infos tidligere projekt - Nordiske Naboer) underviste eleverne i at bruge deres krop og sprog kreativt i tilegnelse af viden om børnekonventionen. En workshop svarede til et undervisningsforløb over to dage. I hver workshop mødtes en tysk og en dansk mindretalsklasse. De i alt 5 workshops blev støttet af KursKultur, Dansk Skoleforening for Sydslesvig og Deutscher Schul- und Sprachverein.

NORDSPOR et nordisk kulturprojekt

I 2018 fortsatte arbejdet med det nordiske kulturprojekt *NORDSPOR – på sporet af Nordens ungdomsliv*. Der blev gennemført en workshop og to udstillinger. Projektet er støttet af Nordisk Ministerråd.

Nordspor workshop

I juni 2018 har projektteamet gennemført en workshop på Alta Videregående Skole i **Alta**, Nordnorge. På skolen går elever i alderen 16-19 år for at tage en videregående uddannelse. I projektet deltog alle elever fra 1. årgang. På 3 dage har de skabt deres egne portrætter af ungdomslivet. Anette Molbech og Tina Enghoff fra projektteamet vejledte eleverne i at omsætte deres tanker om livet, deres hverdag og deres drømme i form af foto og tekster.

Nordspor udstillinger

I januar 2018 måned blev resultaterne fra den danske workshop på produktionshøjskolen i Rødekre vist på **Flensborg Bibliotek**. (Den danske

Foto fra NORDSPOR projektet.

workshop var blevet gennemført i oktober 2017). Elever fra Meritten var med til at hænge deres udstilling op, og de kom også til åbningen. Nogle elever spillede sange, som de selv havde skrevet i forlængelse af projektarbejdet. Udstillingen omfattede både fotografier, tekster, skulpturer og store collager, som eleverne havde lavet alene eller i fællesskab.

Resultaterne fra Alta Videregående Skole blev vist på **Alta Museum** i museets udstillingslokaler til skiftende udstillinger. Den 11. oktober var der inviteret til åbning. Projektteamet, lederen fra Alta Videregående samt to lærere og en del af de deltagende elever var med til åbningen. Udstillingen blev vist frem til den 17. december, hvorefter den rejste videre til Åland.

NORDSPOR udstilling på Alta Museum. (foto: E. Ritter)

5 Styring og organisation

NISS

Nordisk Info har adresse på Flensborg Bibliotek, Norderstr. 59. Kontoret ligger på bibliotekets 1. sal.

Nordisk Info Sønderjylland/Sydslesvig står som arrangør af nordiske begivenheder og projekter på lokalt og regionalt niveau. Nordisk Infos geografiske virksomhedsområde er Regionen Sønderjylland-Schleswig. Nordisk Info er aktiv i Sydslesvig og arbejder for og med det danske mindretal i en nordisk sammenhæng.

Arbejdsområder

Nordisk Info har følgende arbejdsområder:

- Information om det officielle og frivillige nordiske samarbejde
- Rådgivning om nordiske fonde og støttemuligheder
- Fundraising til egne projekter
- Konferencer om nordiske, politiske temaer
- Foredrag om nordiske emner
- Nordiske kulturarrangementer
- Nordiske kulturprojekter

Administration

Daglig leder af kontoret er Eva Ritter. Ruth Valeur Faber er projektsekretær for kontoret og Jette Madsen varetager bogholderiet.

Økonomi

Nordisk Infos drift finansieres med et tilskud fra Nordisk Ministerråd, som kanaliseres via Foreningen Nordens Forbund. Der ydes endvidere et årligt tilskud fra Sydslesvigudvalget, de sønderjyske kommuner og Flensborg by. Samtlige projekter skal finansieres via fondstilskud.

Bestyrelse

I 2018 bestod bestyrelsen af følgende medlemmer:

- **Svend Kohrt**, formand for bestyrelsen og Foreningen Norden i Sydslesvig
- **Thomas Andresen**, næstformand. Borgmester i Aabenraa Kommune, medlem af kommunalbestyrelsen i Aabenraa siden 2010
- **Anke Spoorendonk**, minister for Justiz, Kultur og Europa i Schleswig-Holstein
- **Grete Bay**, kunsthistoriker
- **Jens Møller**, bl.a. bestyrelsesformand for Museum Sønderjylland, Historiecenter Dybbøl Banke og den selvejende institution Dybbøl Mølle
- **Thomas Frahm**, Kulturbüro der Stadt Flensburg
- **Povl Kylling Pedersen** er bl.a. byrådsmedlem i Aabenraa Kommune

6 Partnere og Fonde i 2018

Samarbejdspartnere

Nordisk Info har en lang række samarbejdspartnere. I 2018 har Nordisk Info gennemført projekter sammen med:

- Foreningen Norden i Sydslesvig
- SSW
- Dansk Centralbibliotek i Sydslesvig
- Dansk Skoleforening for Sydslesvig
- Deutscher Schul- und Sprachverein
- Foreningen Norden Sønderborg/Gråsten
- Regionskontoret Sønderjylland/Schleswig i Bov
- Mindretalsskoler nord og syd for grænsen
- Alta Videregående Skole
- Ata Museum
- Produktionshøjskolen Meritten
- Institutionen för Design, Linné-universitet

Finansiell støtte

Nordisk Info skal søge om eksternt finansiell støtte for samtlige projekter. Programmet for 2018 blev muliggjort ved hjælp af projektstøtte fra:

- Nordisk Ministerråd
- Interreg Tyskland-Danmark (KursKultur)
- Dansk Skoleforening for Sydslesvig
- Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig
- Foreningen Norden i Sydslesvig
- Foreningen Norden Sønderborg/Gråsten
- Dansk Centralbibliotek
- Oberst H. Parkovs Mindefond
- Slesvigsk Samfunds Fond
- Fabrikant Mads Clausens Fond (Danfoss)
- De Piper-Backhauske Legater

Eva Ritter/i marts 2019